

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

РОЗ'ЯСНЕННЯ

від 18 червня 2015 року

Щодо особливостей застосування антикорупційного законодавства в частині проведення спеціальної перевірки

<...> 26 квітня 2015 року введено в дію [Закон України "Про запобігання корупції"](#) (далі - Закон).

[Законом](#) визначено, що порядок проведення спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, та посад з підвищеним корупційним ризиком (далі - спеціальна перевірка), та [форма згоди](#) на її проведення затверджуються Кабінетом Міністрів України (абзац третій [частини першої статті 57 Закону](#)).

Відповідний Порядок затверджено [постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року N 171](#) (далі - Порядок).

Згідно із частиною третьою [статті 106 Конституції України](#) Президент України на основі та на виконання [Конституції](#) і законів України видає укази і розпорядження, які є обов'язковими до виконання на території України.

[Указ Президента України від 25 січня 2012 року N 33/2012 "Про Порядок проведення спеціальної перевірки відомостей щодо осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування"](#) видано відповідно до [статті 11 Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції"](#).

Разом з тим, вказаний [Закон](#) (крім положень щодо фінансового контролю) втратив чинність 26 квітня 2015 року у зв'язку із введенням у дію [Закону](#).

Відповідно до частини другої [статті 19 Основного Закону України](#) органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені [Конституцією](#) та законами України.

Таким чином, під час організації спеціальної перевірки керівникам (заступникам керівників) державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування або їх апарату слід керуватися не зазначеним вище [Указом Президента України](#), а [Порядком](#), затвердженим Кабінетом Міністрів України відповідно до положень [статей 57 і 58 Закону](#).

Так, відповідно до [пункту 1 Порядку](#) спеціальна перевірка проводиться стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо

відповідального становища, та посад з підвищеним корупційним ризиком. При цьому до посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, [Закон](#) та [Порядок](#) відносять:

посади, передбачені частиною першою [статті 9 Закону України "Про державну службу"](#);

посади посадових осіб місцевого самоврядування, які належать до першої - третьої категорій посад, згідно із частиною першою [статті 14 Закону України "Про службу в органах місцевого самоврядування"](#);

посади державних службовців, які належать до першої - третьої категорій посад, згідно зі [статтею 25 Закону України "Про державну службу"](#);

посади керівників, заступників керівників державних органів, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, їх апаратів та самостійних структурних підрозділів, керівників, заступників керівників органів влади Автономної Республіки Крим, державних органів, юрисдикція яких поширюється на територію однієї або кількох областей, районів, міст республіканського в Автономній Республіці Крим або обласного значення, районів у місті, міст районного значення, міст Києва або Севастополя, - незалежно від категорій посад державних службовців, до яких відповідні посади належать;

посади суддів, прокурорів і слідчих;

посади, що підлягають заміщенню вищим офіцерським складом військовослужбовців.

При цьому слід враховувати, що [частиною першою статті 56 Закону](#), зокрема, визначено осіб, щодо яких спеціальна перевірка не проводиться:

1) кандидати на пост Президента України, кандидати у народні депутати України, кандидати у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та на посади сільських, селищних, міських голів;

2) громадяни, які призиваються на військову службу за призовом осіб офіцерського складу та на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період або залучаються до виконання обов'язків за посадами, передбаченими штатами воєнного часу;

3) претенденти, які перебувають на посадах у державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування та призначаються в порядку переведення чи просування по службі на посади в межах того ж органу або призначаються в порядку переведення на посади в інших державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування.

При цьому варто зазначити, що питання про призначення претендента на посаду в порядку переведення на посаду до іншого державного органу, органу влади Автономної Республіки Крим, органу місцевого самоврядування, стосовно яких спеціальна перевірка вже проводилася, розглядається після отримання копії довідки від органу, яким організовано проведення такої перевірки.

Якщо ж щодо таких претендентів спеціальна перевірка не проводилася, їх призначення може бути здійснене лише після проведення відповідно до вимог [Закону](#) спеціальної перевірки;

4) претенденти, які перебувають на посадах у державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування, що припиняються, та призначаються в

порядку переведення на роботу до інших органів, до яких переходять повноваження та функції органів, що припиняються;

5) особи при розгляді питання про включення їх до списку народних засідателів або присяжних.

Перелік посад з підвищеним корупційним ризиком визначатиметься Національним агентством з питань запобігання корупції (далі - Національне агентство) після початку його функціонування.

Ще однією новелою стало розширення кола суб'єктів, які уповноважені на проведення, а також на організацію спеціальної перевірки <...>.

Відомості щодо наявності інформації про претендента на посаду в Єдиному державному реєстрі осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення (далі - Реєстр), надаватиме Національне агентство.

Разом з тим, до початку ведення Національним агентством Реєстру встановлено обов'язок Міністерства юстиції продовжувати здійснення повноважень щодо забезпечення ведення Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення, та забезпечувати надання інформації з нього під час проведення спеціальної перевірки ([пункт 3 постанови Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року N 171](#)).

Крім того, до повноважень Міністерства юстиції відповідно до [Порядку](#) належить також надання інформації стосовно наявності інформації про особу в Єдиному державному реєстрі осіб, щодо яких застосовано положення [Закону України "Про очищення влади"](#), та щодо наявності в особи корпоративних прав.

При цьому варто зазначити, що порядки ведення відповідних реєстрів затверджені наказами Міністерства юстиції ([наказ від 11 січня 2012 року N 39/5 <...>](#), [наказ від 16 жовтня 2014 року N 1704/5 <...>](#)), якими передбачено, що центральний апарат Міністерства надає витяги лише відповідно до письмового запиту Адміністрації Президента України, Апарату Верховної Ради України та Секретаріату Кабінету Міністрів України. На підставі письмового запиту інших державних органів, органів місцевого самоврядування витяги надають Головне територіальне управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим та головні територіальні управління юстиції в областях, містах Києві та Севастополі.<...>

Стосовно претендентів на посади в органах місцевого самоврядування, призначення (обрання) чи затвердження на які здійснюється місцевою радою, слід зазначити, що спеціальна перевірка щодо цих осіб проводиться після їх призначення (обрання) чи затвердження на відповідні посади.

Для проведення спеціальної перевірки такі особи протягом трьох робочих днів з дня призначення (обрання) чи затвердження подають до органу місцевого самоврядування передбачені [Порядком](#) документи.